

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Економіко-гуманітарний інститут, гуманітарний факультет
(повне найменування інституту, назва факультету)

Кафедра міжнародних економічних відносин
(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА ДИПЛОМНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**на тему «Трансформації на світовому автомобільному ринку в умовах
нових технологічних змін»**

Виконав

студент 6 курсу, групи ГФ-213
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини», ОПП «Міжнародний бізнес»
(код і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Варнавський О. Д.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник Прушківська Е. В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Куц А. В.

(прізвище та ініціали)

м. Запоріжжя
2018 рік

РЕФЕРАТ

КДМР: 131 с., 12 рис., 6 табл., 11 формул, 60 джерело, 3 додатки.

Мета роботи полягає у з'ясуванні тенденцій розвитку світового автомобільного ринку задля формування та виявлення перспективних напрямів розвитку національного автомобільного ринку в умовах глобалізації.

Об'єктом дослідження є трансформаційні процеси на світовому автомобільному ринку.

Предмет дослідження – особливості функціонування світового та національного автомобільного ринку в умовах технологічних змін.

Методи дослідження – структурно-функціональний – при дослідженні сучасного механізму функціонування автомобільного ринку; метод порівняльного аналізу – для аналізу індексу моторизації світу та інших макроекономічних показників, що здійснюють вплив на автомобільний ринок; статистико-економічний – аналіз тенденцій на світовому та національному автомобільному ринку; синтезу – для розробки пропозицій щодо напрямів розвитку світового та національного автомобільного ринку; експертної діагностики – для оцінки сучасного стану автомобільного ринку України; графічний і табличний – для наочного відображення структурних змін на світовому автомобільному ринку під впливом технологічних змін.

Анотація. Виокремлено основні світові лідери з виробництва автомобілів та встановлено місце України серед них. Проаналізовано об'єми та структуру випуску автомобілебудування. З'ясовано, що в Україні існує значний взаємозв'язок між обсягами виробництва автомобілів, державними дотаціями в цю галузь та часткою автомобільної промисловості в структурі ВВП нашої країни. Висвітлено проблему домінування продажів імпортованих автомобілів над українськими. Акцентовано на основних законодавчих нормах автомобільної промисловості 2017 року. Визначено можливість

покращення стану автомобільної галузі України під впливом тенденцій світового розвитку, а саме регіоналізації, глобалізації, імплементації українського законодавства.

АВТОМОБІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ, АВТОМОБІЛЬНІ КАТЕГОРІЇ, БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ, ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНІ ОПЕРАЦІЇ, ДЕРЖАВНІ ДОТАЦІЇ, «ЄВРОБЛЯХИ», ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ІМПОРТЕРІВ І ДИЛЕРІВ.

Аннотация. Выделены основные мировые лидеры по производству автомобилей та определено место Украины среди них. Проанализированы объемы и структура выпуска автомобилестроения. Установлено, что в Украине существует значительная взаимосвязь между объемами производства автомобилей, государственными дотациями в эту отрасль и долей автомобильной промышленности в ВВП нашей страны. Освещена проблема доминирования продаж импортных автомобилей над украинским. Акцентируется на основных законодательных нормативах автомобильной промышленности 2017 года. Определена возможность улучшения состояния автомобильной отрасли Украины под влиянием тенденций мирового развития, а именно регионализации, глобализации, имплементации украинского законодательства.

АВТОМОБИЛЬНАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ, АВТОМОБИЛЬНЫЕ КАТЕГОРИИ, БАНКОВСКОЕ КРЕДИТОВАНИЕ, ЭКСПОРТНО-ИМПОРТНЫЕ ОПЕРАЦИИ, ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ДОТАЦИИ, «ЕВРОБЛЯХИ», ВСЕУКРАИНСКАЯ АССОЦИАЦИЯ АВТОМОБИЛЬНЫХ ИМПОРТЕРОВ И ДИЛЕРОВ.

Abstract. The main world leaders in the production of cars are identified and the place of Ukraine among them is determined. The volume and structure of output of automotive industry are analyzed. It is established that in Ukraine there is a significant relationship between the production of cars, government subsidies in this industry and the share of the automotive industry in the GDP of our country. The problem of the domination of sales of imported cars over Ukrainian is

highlighted. It is accentuated on the basic legislative norms of the automotive industry in 2017. The possibility of improving the state of the automotive industry in Ukraine under the influence of world development trends, namely, regionalization, globalization, and implementation of Ukrainian legislation has been determined.

AUTOMOTIVE INDUSTRY, AUTOMOBILE CATEGORIES, BANK CREDITING, EXPORT-IMPORT OPERATIONS, STATE SUBSIDIES, «EUROBLOCKS», ALL-UKRAINIAN ASSOCIATION OF AUTOMOBILE IMPORTERS AND DEALERS.

ЗМІСТ

Завдання на кваліфікаційну дипломну магістерську роботу	2
Реферат.....	4
Вступ.....	9
1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВОГО АВТОМОБІЛЬНОГО РИНКУ	13
1.1 Еволюція світового автомобільного ринку	13
1.2 Вплив нових технологій на розвиток автомобільного ринку	18
1.3 Інституційний механізм регулювання автомобільного ринку	25
2 АНАЛІЗ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН НА СВІТОВОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ АВТОМОБІЛЬНОМУ РИНКУ	34
2.1 Механізм та тенденції функціонування автомобільного ринку в сучасних умовах	34
2.2 Структурні зміни на світовому автомобільному ринку під впливом нових технологічних змін.....	45
2.3 Аналіз трансформаційних змін на національному автомобільному ринку.....	61
3 ПЕРСПЕКТИВИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АВТОМОБІЛЬНОГО РИНКУ В НОВИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ УМОВАХ.....	78
3.1 Стратегічні напрями розвитку світового автомобільного ринку	78
3.2 Переваги та загрози розвитку українського автомобільного ринку під впливом діяльності міжнародних корпорацій	90
4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	102
4.1 Аналіз потенційних небезпек.....	102
4.2 Заходи по забезпеченню безпеки.....	104
4.3 Заходи по забезпеченню виробничої санітарії та гігієни праці.....	106
4.4 Заходи з пожежної безпеки.....	112

4.5 Заходи по забезпеченню безпеки в надзвичайних ситуаціях.....	114
Висновки.....	117
Перелік джерел посилань.....	120
ДОДАТОК А Система механізмів державного регулювання автомобільним транспортом.....	126
ДОДАТОК Б Черговість удосконалення механізмів державного регулювання автомобільним транспортом в Україні.....	129
ДОДАТОК В Стратегічні напрями розвитку світового автомобільного ринку.....	130

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Christensen, T.B. Modularised eco-innovation in the auto industry. J. Clean. Prod. 2011, 19, 212–220.
2. Schulze, A.; MacDuffie, J.P.; Täube, F.A. Introduction: Knowledge generation and innovation diffusion in the global automotive industry—Change and stability during turbulent times. Ind. Corp. Chang. 2015, 24, 603–611.
3. Humphrey, J.; Memedovic, O. The Global Automotive Industry Value Chain: What Prospects for Upgrading by Developing Countries. 2003. Available online: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=424560 (accessed on 27 April 2017).
4. Бодрова Н.Е. Аналіз світових тенденцій розвитку автомобільної промисловості / Н.Е. Бодрова, К.П. Булатов // Бізнес Інформ. – 2013. – № 1. – С. 78-83.
5. Ладуба Т.Ю. Інтернаціоналізація автомобільної промисловості в умовах зростання національних економік / Т.Ю. Ладуба // Міжнародна економічна політика. – 2010. – № 1-2 (12-13). – С. 184-209.
6. Проноза П.В. Світове автомобілебудування: сучасні тенденції та перспективи розвитку / П.В. Проноза // Бізнес Інформ. – 2015. – № 8. – С. 118-125.
7. Украинский и мировой опыт развития автомобильной промышленности [Електронний ресурс] / Кривоконь О.Г. // – TransportInform.com – июнь 15, Режим доступа: <http://transportinform.com/avtomobili/281-avtoprom.html>.
8. Столярчук Я. М. Новітні тенденції міжнародної монополізації капіталу / Я. М. Столярчук // Міжнародна економічна політика. – 2008. – № 8–9. – С. 104–127.

9. Данилишин Б.М. Машинобудування в Україні: тенденції, проблеми, перспективи: [Монографія] / Під заг. ред. чл.-кор. НАН України Б.М. Данилишина. - Ніжин: ТОВ "Вид-во "Аспект-Поліграф", 2010. - 308с.
10. Офіційний сайт Європейської асоціації виробників автотранспорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.acea.be/>
11. Иванов В.В., Богаченко П.В. Автомобильный менеджмент / Иванов В.В., Богаченко П.В. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 430 с.
12. Global Automotive Outlook for 2011 Appears Positive as Mature Auto Markets Recover, Emerging Markets Continue to Expand [Electronic resource] : press release // J. D. Power and Associates. – 15 February 2011. – Mode of access : <http://businesscenter.jdpower.com/news/pressrelease.aspx?ID=2011018>.
13. Буковинский А.Е. „Теория международной торговли”. – М.: Дело, 2002. – 327с.
14. Брюховецька Н. Ю. Вплив світової фінансової кризи на стан автомобільного ринку України / Н. Ю. Брюховецька // Проблеми економіки. – 2009. – № 4. – С. 19–23.
15. Хаустова В. Е. Моделирование маркетинговой стратегии предприятия на рынках продукции производственно-технического назначения : монография / В. Е. Хаустова, Ю. А. Лидовский. – Х. : ИД «ИНЖЕК», 2004. – 176 с.
16. Мороз Л. А. Тенденції розвитку українського автомобільного ринку і маркетингова комунікаційна політика його учасників / Л. А. Мороз // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика. – 2012. – № 735. – С. 154–159.
17. Филюк Г. Соціально-економічні наслідки монополії: теоретичний і практичний аспекти / Г. Филюк // Економіка України. – 2008. – С. 30–42. © Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – № 5 (50). – 2011. – с. 45-51

18. Брюховецкая Н. Е. Анализ ведущих производителей легковых автомобилей на мировых рынках / Н. Е. Брюховецкая // Бизнес Информ. – 2010. – № 8. – С. 119–124.

19. Modeling of auto companies`innovationsdiffusion [Електронний ресурс] / Yashkina O.I. // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 1 (11). – С. 147-154. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n1.html>.

20. Driving Value Automotive M&A Insights 2010 [Electronic resource] // Pricewaterhouse Coopers. – Mode of access : <http://www.pwc.com/auto>

21. World Investment Report 2011. Non-Equity Modes of International Production and Development. – New York ; Geneva : United Nations, 2011. – 226 p.

22. Світовий автомобільний ринок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: nbt.com.ua/3376-svitovijavtomobilrinok-novini-minechhtml.

23. В.Ким Чан, Р. Моборн. Стратегия голубого океана/ В.Ким Чан, Р. Моборн. Пер. с англ. – М.:Манн, Иванов и Фербер, 2013 – 304 с.

24. Портер М. Международная конкуренция / М.Портер. Пер. с англ. – М.: Междунар. Отношения, 1993. – 896 с.

25. Рифяк Р.Р. Світовий та вітчизняний ринки автомобілів: порівняльний аналіз / Р.Р. Рифяк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka/kushnir/mk.ua/?p=70473>.

26. Юхновська Ю.О. Стратегії розвитку машинобудівного підприємства [Електронний ресурс] / Архів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2011_1/files/EC111_30.pdf

27. Розвиток зовнішньої торгівлі України та її економічна безпека /В.Г. Андрійчук, О.С. Власюк, А.І. Мокій, В.П.Титаренко; За ред. В.Г. Андрійчука: Моногр. – К.: НІСД, 2003. – 148 с.

28. Управління зовнішньоекономічною діяльністю /За ред. А. И. Кредитова. – К.: Фенікс, 1996 – 203 с.

29. Злепко Н. П. Вплив імпортного мита на суспільний добробут // Фінанси України. – 2001. – № 10. – С. 112-117.

30. Державне регулювання економіки: [підруч. для студ. екон. спец. вищ. закл. освіти] / І. Р. Михасюк, А. Ф. Мельник, М. І. Крупка, З. М. Залога. – Львів : НВФ «Українські технології», 1999. – 640 с.

31. Чистов С. М. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. / Чистов С. М., Никифоров А. Є., Куценко Т. Ф. та ін. [Вид. 2-ге, доопрац. і допов]. – К.: КНЕУ, 2004. – 440 с.

32. Антонова Н. Б. Государственное регулирование экономики : Учебник / Антонова Н. Б. – Мн: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2002. – 775 с.

33. Бубнов Ю. В. Анализ мирового рынка легковых автомобилей / Ю. В. Бубнов, А. О. Кизим, Н. О. Старкова // Политематический сетевой электронный научный журнал Кубанского государственного аграрного университета. – 2013. – № 88(04) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://ej.kubagro.ru/2013/04/pdf/25.pdf>

34. Державні цільові програми та упорядкування програмного процесу в бюджетній сфері / В. М. Геець, О. І. Амоша, Т. І. Приходько, В. П. Александрова, В. В. Близнюк. – НАН України; Інститут економіки та прогнозування / [ред. В. М. Геець]. – К. : Наукова думка, 2008. – 384 с.

35. Самотоєнкова, О. В. Економічна статистика: навчальний посібник / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. - Одеса: ОДЕУ, 2010. – 182 с.

36. International Organization of Motor Vehicle Manufacturers [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oica.net/category/production-statistics/2017-statistics/>

37. International Statistics and Market Data – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.statista.com/statistics>

38. The Observatory of Economic Complexity – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/ita>

39. Sustainable Development Solutions Network – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://unsdsn.org>

40. World Bank Group/ International Finance Corporation – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.doingbusiness.org/rankings> .

41. Гребельник, О.П. Основи митної справи: Навчальний посібник / О П Гребельник. — К.: Центр навчальної літератури, 2003. — 96 с.

42. Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції проекту Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 року» №947-р. від 9.07.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=947-2008-%F0](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=947-2008-%F0)

43. Стратегія розвитку автомобільної промисловості та регулювання ринку автомобілів на період до 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://ukrautoprom.com.ua/index.php?option=com_docman&task=doc_details&gid=2&Itemid=79

44. Шнирков О. Політика Європейського Союзу у сфері міжнародної торгівлі: особливості сучасного етапу / О. Шнирков // Економічний часопис – XXI. – 2009. № 5. С. 28-31.

45. Програма розвитку легкового автомобілебудування України на період до 2020 року [Електронний ресурс] / InvestUkraine. – Режим доступу : <http://investukraine.com/wp-content/uploads/2012/06/Overview-of-the-State-programfor-development-of-automotive-industry-in-Ukraine-till-2020-Volodymyr-Vlasyuk-UPE.pdf>

46. Baldwin RE, Forslid R (2000) Trade liberalisation and endogenous growth: A q-theory approach. Journal of International Economics 50: 497–517.

47. Власюк О.С. Модельний аналіз динаміки міжгалузевих цінових пропорцій в економіці України. – К.: НІСД, 2004. – 80 с.

48. World economic forum – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/#topic=data>

49. Worlds Richest Countries – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldsrichestcountries.com/top-italy-imports.html>

50. Офіційний сайт ПрАТ «ЄвроКар» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurocar.com.ua>.

51. Асоціація автовиробників України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrautoprom.com.ua/uk/>

52. Кондратьев В. Б. Автомобильная промышленность в развивающихся странах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.perspektivy.info/history/avtomobilnaja_promyshlennost_v_razvivajushhihsa_stranah_2013-08-23.htm

53. Закон України «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні» від 19.10.1997 р. № 535/97-ВР // Офіційний вісник України. – 1997. – № 42. – С. 12.

54. Закон України «Про внесення змін до Закону України про розвиток автомобільної промисловості України» від 06.07.2005 р. № 2740-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2740-15>

55. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/publish/article?art_id=72365

56. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

57. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>

58. Рязанова Н.О. Пріоритетні напрями механізму реалізації експортного потенціалу регіону / Н. О. Рязанова // Вісник Волинського Інституту економіки і менеджменту. – 2015. – № 12. – С. 410 – 418.

59. Jaruzelski B. The 2011 Global Innovation 1000: Why Culture is Key / B. Jaruzelski, J. Loerr, R. Holman. – Booz & Company Inc., 2011. – 48 p.

60. Про ратифікацію протоколу про вступ України до СОТ : Закон України від 10 квітня 2008 р. № 250 // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 23. – Ст. 213.